

Zpravodaj 2013 pro práci s dětmi

Bratr Kálef • Horácký seniorát ČCE

Ano, nebojte, držíte v rukou ten správný časopis. Že je nějak barevnější, než býval? Nové písmo, grafika? No, však už bylo načase – Bratr Kálef bude mít přesně za rok 18 let, a tak přeci musí obléci nový, větší kabát! Je to totiž 17 let, co se Bratr Kálef narodil: 13. března 1996. A zažil za tu dobu hromadu věcí. Zpočátku toho jako malý zvládal trochu málo. Ale jak rostl, měl stále více a více sil, takže si postavil pár „týpýček“ na táborech, občas sezval ke společným setkáním, vytiskl několik Zpravodajů, čas od času posekal louku a k tomu ještě zvládl i další drobnější i větší věci (možná třeba zrovna k vám do sboru donesl novou kytaru). A z toho všeho má obrovskou radost!

Protože si ten svůj poslední „dětský“ rok chce pořádně užít, rozhodl se, že do něj půjde naplno! Takže nejen všechny tradiční akce, které pořádá už řadu let, ale k tomu i tahle podoba Zpravodaje. Proto také nové, modernější logo. Proto aktualizované stanovy, úplně od začátku vytvořené internetové stránky, které se co nevidět spustí, a spousty dalších věcí. Je toho tolik, co už udělal, co chystá a co má teprve v plánu! Alespoň část z toho popsal na dalších stránkách.

Takže hurá do toho! Nejen do čtení, ale i do táborů a všech dalších akcí v průběhu roku. Stejně jako kdysi Kálef (tedy ještě s Jozuem) lákal do země zaslíbené, zve i vás, abyste si spolu s ním užili ten poslední rok, kdy se ještě v autě nechává pouze vozit a na oslavách pije jen jablečný mošt. Protože on si ho užije, jak říká, hustokrutodémonsky!

Jakub Liška, BK

2 • Úvodník (J. Liška)

Zpráva z Valné hromady Bratra Kálefa • 2

3 • Nedělka 2013/2014 – začínáme Desaterem
(J. Tkadleček, D. Šorm, P. Sláma, Z. Šorm)

Seniorátní setkání učitelů nedělní školy (pozvánka) • 4

6 • Desatero v jihlavském „Nábu“ (J. Tkadleček)

Pětiminutovky (L. Svobodová) • 7

9 • Nedělní škola v Moravči (Š. Nováková)

Obrácení Pavla – inspirace z Jihlavy (A. Tkadlečková) • 9

10 • Den Země v Sázavě (D. Tichá)

Den rodiny 2013 (H. Valentová) • 10

11 • Letní tábory Bratra Kálefa (pozvánka a přihláška)

Víkend ještě lahodnější než ten první! (A. Pechová) • 13

13 • SKldny horácké mládeže v Daňkovicích (M. Erdinger)

Seniorátní setkání horácké mládeže (P. Zelená, O. Zelený) • 14

15 • Posekej a pohrab si svou louku podruhé... (pozvánka)

Pomozte s organizací oslav Bible kralické! (M. Ortová) • 15

15 • Pozvánka na LeSem (pozvánka)

nové logo Bratra Kálefa

Zpráva z Valné hromady

Řádně ohlášená Valná hromada Bratra Kálefa proběhla 17. března 2013 na jihlavské faře v počtu 14 účastníků – členů sdružení a zástupců sborů. Z obsáhlého, ale živého jednání vyjímáme některé novinky:

- Sdružení uspělo u Kraje Vysočina s žádostí o dotaci na činnost v roce 2013. Díky tomu můžeme rozdělit mezi projekty sborů seniorátu i společné aktivity 70 000 Kč.
- Bratr Kálef přijal nabídku členství v Radě dětí a mládeže Kraje Vysočina, které mu přinese výhody například v bezplatném pojištění účastníků akcí.
- Po odstoupení 2. náhradníka výboru Bratra Kálefa – Tomáše Volfa – zvolila valná hromada na jeho místo Hanu Valentovou z Jihlavy.
- Bratr Kálef chce dlouhodobě využívat pro své tábory tábořiště u Křidel, výbor se bude zabývat koncepcí smluvních vztahů, údržby a hospodaření.
- Valná hromada připomínkovala a poté přijala návrh nových stanov sdružení, který aktualizuje dosavadní znění (mj. podobu členství, nutnost registrace spolků).

Podrobnosti z jednání si můžete přečíst na webových stránkách – najdete zde Zápis, Zprávu o činnosti, Finanční a Revizní zprávu, Plán činnosti a také znění nových stanov.

<http://bratr-kalef.evangnet.cz>

Nedělka 2013/2014

Začínáme Desaterem

Možná se chytne za hlavu: „Kdo by myslel na příští školní rok, když se teprve začínáme těšit na prázdniny, jsou před námi tábory, výlety, dovolená!“ Zpravodaj Bratra Kálefa to však přesto udělal – zejména proto, že příští číslo vyjde až před adventem a my nechceme být pozadu. Chceme vám totiž přinést inspiraci pro témata, kterými se nejspíš sami budete (řídíte-li se rozvrhem a příručkou ze synodní rady) v příštím ročníku nedělky zabývat: Desatero, Modlitba Páně, Vyznání víry. Bude to tedy ročník trochu netradiční. A protože jde o texty docela zásadní, budeme vás jimi provázet i v našem časopise. Začíná se Desaterem – k němu najdete inspiraci v následujícím příspěvku Petra Slámy „Desatero“. Věříme, že dobře poslouží vám i dětem.

Zajímavá zpracování tématu (pro děti i pro sebe) najdete i v těchto knihách:

Jan Tkadleček

Radomír Jonczy,
Desatero trochu jinak (nejen) pro teenagery,
Maranatha: 2004

Je to pracovní materiál pro výuku dorostu/mládeže. Autor je adventista, takže výklad o sobotě je odhadnutelný. Publikace je v kroužkové vazbě, rozdělená na „sešity pro frekventanty“ a jednotlivé listy „otázky k zamyšlení“, které se dají kopírovat účastníkům. Ačkoliv je výklad často veden snahou být „in“ za každou cenu, přirovnání někdy násilné..., přesto některé otázky jsou tam docela pěkně vystižené. Při práci s konfirmandy jsem do materiálu nahlížel a myslím, že to není úplně marné. Otázky pro účastníky by mohly dobře posloužit těm, kteří se budou připravovat na nedělku.

David Šorm, Horní Krupá

Desatero

Desatero přikázání je jako deset prstů na ruku. Máme ho mít na paměti, abychom stále věděli, čím jsme. O samotě můžeme meditovat o každém ze svých deseti prstů. Dává to člověku svobodu a jistotu. Takže **pravý palec**: Jsme Boží. Když si na nás někdo vyskakuje a vymýšlí si, co všechno musíme udělat, abychom žili hodnotný život, tak ho máme poslat někam. **Pravý ukazováček**: Do karet Bohu nevidíme, ale důvěřujeme mu, že nás vede správně. Bible je plná příběhů o tom, jak je jeho vedení někdy zvláštní. Proto mu důvěřujeme, i když se nám může zdát, že je daleko. To je pak lepší vydržet, než si najít náhražky. **Pravý prostředníček**: Boží jméno není lopata, abychom si s jeho pomocí nahrabávali majetek, slávu nebo nějakou výhodu. Když to děláme, má z toho Bůh ostudu. **Pravý prsteníček**: Pán Bůh je zvědavý na naše dílo, je ale zvědavý také na to, jak umíme odpočívat a oslavovat. Neděle připomíná, jak Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých. Porazil tak smrt a to je důvod k oslavě. **Pravý malíček**: Na svět nás přivedli rodiče, jsme jejich pokračováním, čím jsme sami starší, tím více vrůstáme do jejich podoby – a úcta k nim má vždy blízko k přijetí sebe samotného. **Levý palec**: Lidský život je Boží dar. Neumíme ho vyrobit, dá se ale zničit. Kolem lidského života musíme našlapovat polehoučku potichoučku. **Levý ukazováček**: Bůh nás stvořil tak, že teprve ve dvou se stáváme plně lidmi. Tam, kde jsou dva svoji, nemá se už nikdo třetí co ochomýtat. **Levý prostředníček**: Nekrášt, co jiného. **Levý prsteníček**: Jazyk je potvora a někdy je nejlepší udělat si na něm uzel. Ve vypjatých situacích jde o život. Mnohem častěji lze ublížit malou pomluvičkou, drbikem, jen tak mimochodem vypuštěným... **Levý malíček** se opět už blíží pravému palci: jelikož jsme Boží, nemusíme se srovnávat s druhými a závidět jim, čeho všeho dosáhli.

Z prstů levé ruky se v naší kultuře někdy stává pěst. Z přikázání nezabiješ je přidáním několika slov moje právo na život, z přikázání nepokradeš moje právo na majetek, z přikázání nezczizolozíš moje právo na rodinné štěstí... Tato práva si můžeme nastokrát odhlasovat. Ale na kom chceme vymáhat jejich plnění? Zdá se mi, že lepší je zůstat u starobylého znění Desatera. Neprohloupí, kdo se ho naučí zpaměti. Bude alespoň přesně vědět, co to obnáší být Božím.

Desatero je ovšem v Bibli zachycené dvakrát. Ve 2. Mojžíšově 20. kapitole a v 5. Mojžíšově 5. kapitole. Jsou to dvě nepatrně odlišné verze. Ta první zdůvodňuje den odpočinku stvořením (po šesti dnech tvoření Bůh odpočinul), ta druhá zkušeností z otroctví (víš, jaké to je otročit bez přestávky). Zajímavé je rozdělení Desatera v různých církvích. Tvoří ho totiž celkem 16 biblických veršů, ale nikde není psáno, kudy přesně jde hranice mezi jednotlivými přikázáními. Pro Židy tvoří prvé přikázání pouze slova „Já jsem Hospodin, Tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země z domu otroctví.“ Přikázání nemít

jiné bohy a nezobrazit Boha pak společně tvoří druhé přikázání. Pro katolíky je to všechno jedním, prvním, přikázáním. Poslední přikázání, zapovídající závist, pak rozdělují na dvě. Evangelíci zase vyzdvihli jako druhé přikázání slova „Neučíš sobě rytiny ani jakéhokoli podobenství.“

Několikrát se v Bibli ozve, že bylo Desatero napsáno na dvou kamenných deskách. Ustálil se zvyk považovat první desku za ztělesnění vztahu k Bohu, druhou pak za ztělesnění vztahu k lidem okolo nás. Přesně jak to řekl Pán Ježíš, když na dotaz, které přikázání je nejdůležitější, spojil dva starozákonní verše: „Milovat budeš Hospodina, svého Boha...“ a „Milovat budeš bližního svého jako sebe samého.“

(Mt 22,35–40 = Dt 6,5 + Lv 19,34b)

Petr Sláma

Několik nápadů a odkazů

- Možný spojovací prvek jednotlivých hodin: vyrobit si obdobu turistického rozcestníku (nebo toho městského orientačního) a každé přikázání ztvárnit jako jednu směrovku, na které by piktogram vyjadřoval přikázání a děti by mohly vymýšlet, k čemu dobrému (případně k jaké svobodě) ta směrovka vede.
- Desateru byl věnován jeden ročník Bratrstva včetně krátkých comicsů.
- Další pracovní obrázky k celému Desateru jsou v 1. díle Pozvání na cestu a v sešitech pro starší děti, které k němu vyšly.
- S mladými lidmi s postižením jsem k Desateru dělal v Bělči fotoseriál (tj. ke každému přikázání vymýšleli, zahráli a nafotili scénu, která je vystihovala) a z pórobetonu (tj. tvárnice Ytong) jsme tesali desky desatera. (Jde to snadno obyčejnými dláty, pilníky, noži, šroubováky apod. a jednotlivá přikázání je možno vyjádřit jenom čísly nebo pro ně vymýšlet značky.)
- Na následující straně jsou pro inspiraci dva pracovní listy a dva obrázky z rakouské učebnice náboženství.

Zdeněk Šorm, Nové Město

ZVEME VŠECHNY,
KDO VE SBORECH PRACUJÍ
S DĚTI A MLÁDEŽÍ,
NA TRADIČNÍ

SENIORÁTNÍ SETKÁNÍ UČITELŮ NŠ

V SOBOTU 7. ZÁŘÍ 2013
V HORNÍ KRUPĚ.

HLAVNÍ HOST:

LUDMILA MUCHOVÁ

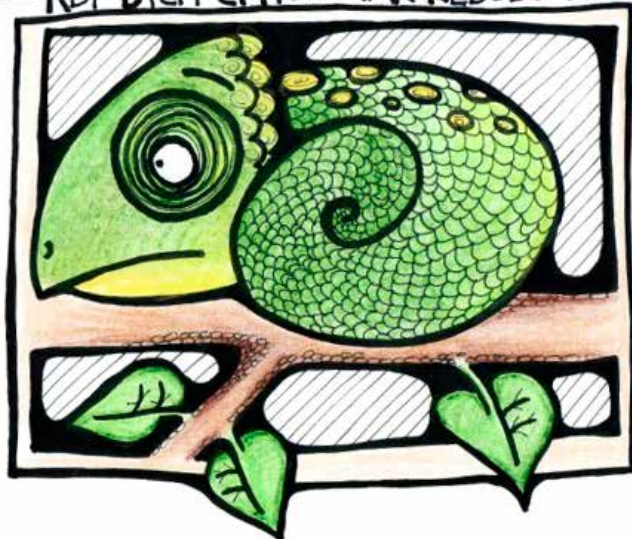
TÉMA:

FILOSOFICKÉ A TEOLOGICKÉ
DIALOGY S DĚTI

LUDMILA MUCHOVÁ PŘEDNÁŠÍ
NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ
A DLOUHODOBĚ SE ZABÝVÁ
NÁBOŽENSKOU PEDAGOGIKOU.
METODA, KTEROU NÁM
PŘEDSTAVÍ, JE URČENA JAK PRO
MLADŠÍ, TAK PRO STARŠÍ DĚTI.

DALŠÍ PROGRAM VČAS
UPŘESNÍME V POZVÁNCE
DO SBORŮ I KONTAKTNÍM
OSOBÁM.

... KDY BYCH CHTĚL TAK NEBUDU VIDĚT...

... ALE NECHCE SE MI! ...

NAMALUJTE, JAK BY TO VYPADALO, KDYBY NIKDO NIKOHO NEPOSLOUČHAL:

Tvá příkázání jsou pro mne požeháním, já jsem si je zaznamoval. Zalm 119:47

Jako se nad syny sillovává otec, sillovává se Hospodin...
...jeho spravedlnost je i se syny synů, s lidmi. kteří dobadžij jeho armičovu, kteří pamatují na jeho ustanovení a plní je. Zalm 103:13-17

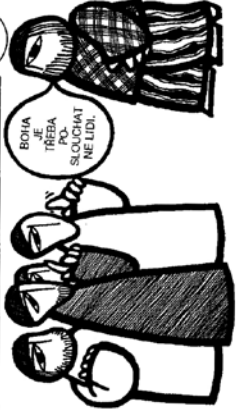
V BIBLI ČTĚME:

EXODUS 20:1-17

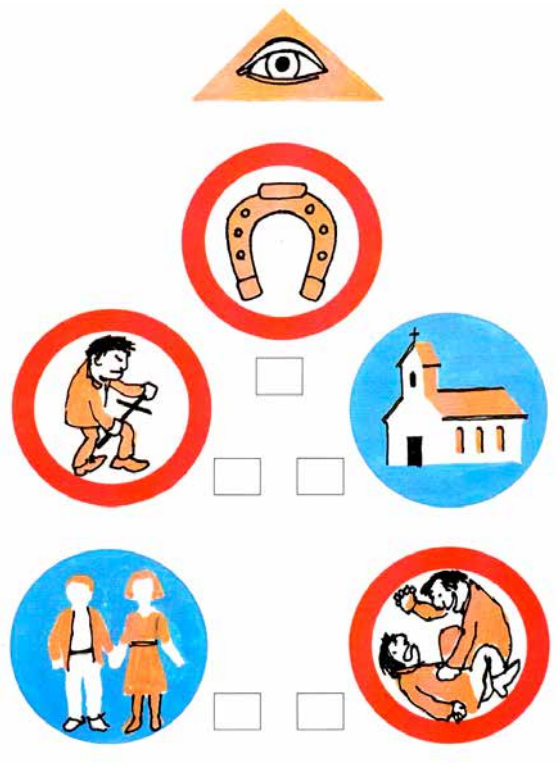
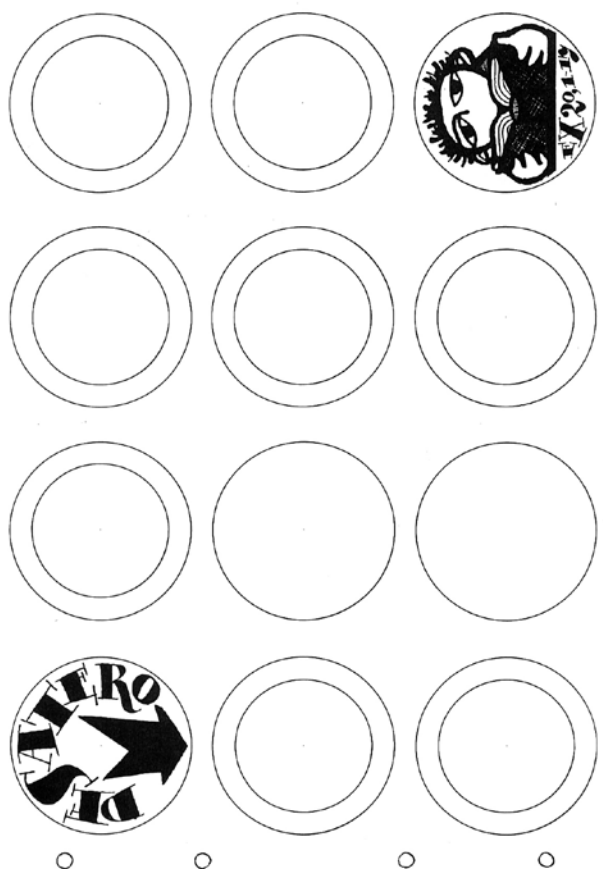
NEJMAA AAA
NEXNOO TLEURA
NENANUMAL EDANA
NEPANKYMA LUEBOKA
NEPUBONM TLAJSEKUN
POZUUPA FISEENYDNE
KUKJIKDIPLOKIVITLPA
AZJAE SODULALAO
AJKMMVY EODDA
TSEKTRIMLI HEČI
UBLAYS KOEM LNEV
ZUKWE SVOACJVL
LJNYETARI MKPN
NOROUKAT OUCI
ONVZBOČKZV
HOAMORONONUK
OTDEAZAKLABU
JAUREAČANIDK
PROFRMI ZYRDUAK

11

JAK SE POZNÁ, ŽE NĚKDO POSLOUČA PŘIKÁZÁNÍ ?

NAJDI DESET PŘIKÁZÁNÍ

DESATERO v jihlavském „Nábu“

Tento rok probírám s dětmi na náboženství Desatero. Je rozvrženo do celého roku, takže pro každé přikázání máme k dispozici několik setkání. Všechna jsou však propojena několika společnými prvky. Protože dobře fungují, nabízím je jako nápad k použití, třeba až budete Desatero probírat v příštím ročníku nedělky.

NÁSTĚNKA

Dvě desky Desatera se postupně plní zněním jednotlivých přikázání. Text je tak stále na očích a učí se jej nejen děti...

TRUHLA

V truhle smlouvy, jsou skryty náhrdelníky z drahých (dřevěných) kamenů, které symbolizují jednotlivá přikázání a postupně na šňůrku přibývají.

KAMENY

Tvar a barva kamenů vytvářejí asociace k příslušnému přikázání nebo souvislost s příběhem či zážitkem.

- I. NEBUDEŠ MÍT JINÉHO BOHA MIMO MNE (první a jiný kámen)
- II. NEZOBRAZÍŠ SI BOHA (vystižitelná krychle)
- III. NEZNEUŽIJEŠ JMÉNA HOSPODINA, SVÉHO BOHA (vzácná perla)
- IV. PAMATUJ NA DEN ODPOČINKU, ŽE TI MÁ BÝT SVATÝ (světlo sedmého dne)

- V. CTI SVÉHO OTCE I MATKU (kroužek z řetězu lidí)
- VI. NEZABIJEŠ (černá barva zmaru)
- VII. NESESMILNÍŠ (slza zklamání)
- VIII. NEPOKRADEŠ (černý bobek)
- IX. NEVYDÁŠ PROTI SVÉMU BLIŽNÍMU KŘIVÉ SVĚDECTVÍ (kluzký sliz)
- X. NEBUDEŠ DYCHTIT PO DOMĚ SVÉHO BLIŽNÍHO (zrnko závisti)

AKTUALITA

Na nástěnce jsou vyvěšeny střípky z aktuálně probíraného přikázání – tady například ke „Cti otce...“ řetěz lidí – generací, ke kterým patříme, na které navazujeme...

RIITUÁL

Každé setkání provází rituál – otevřeme truhlu a každý si dá na krk náhrdelník, který má na sobě po celou dobu, kdy se tématem zabýváme. Podle kamenů si pak zopakujeme všechna už známá přikázání. Vnímáme je nejen sluchem, ale i zrakem a hmatem.

Co to bylo?

Jeden organizátor

Potřeby: 10–20 rozmanitých věcí denní potřeby, šátek pro každého hráče

Hráči: 6 a víc

Hráči se zavázanýma očima si sednou kolem stolu. Vedoucí pak posílá od jednoho k druhému různé věci, například mobil, knoflík, sirku, krabičku, tužku, klíč, atd. Věcí je až 20. Hráči musí být zticha, každou věc ohmatají co nejrychleji a předávají beze slova dále. Pak vedoucí věci uklidí, hráči sundají z očí šátky a začnou psát (každý samostatně, nebo ve skupinách), co si kdo z překládaných věcí zapamatoval.

Provlékání provázku

Jeden organizátor

Potřeby: provázek, klíč

Hráči: 6 a víc

Buď dvě družstva proti sobě, nebo na čas. Každé družstvo má provázek s něčím těžším na konci (třeba klíčem). Úkolem je navléct celé družstvo na provázek tak, aby každý byl navlečen dostatečným kusem oblečení (tj. rukáv, nohavice apod.).

Malování písniček

Jeden organizátor

Potřeby: tužky, papíry, zpěvník (není nutný)

Hráči: 6 a víc

Každé družstvo vyše jednoho člena. Těm je ukázán název nějaké písničky. (Tuto hru je třeba hrát ve společnosti, kde všichni znají podobné písně.) Po té se hráči rozprchnou ke svým družstvům a snaží se namalovat danou písničku. Družstvo, které ji začne první zpívat, získává bod.

Na myslivce

Jeden organizátor

Potřeby: 2 šátky, stůl

Hráči: 6 a víc

Dva hráči si zaváží pevně oči a postaví se ke stolu, každý na jinou stranu. Jeden z nich je **myslivce**, druhý **jelen**. Myslivce má za úkol podle sluchu jít za jelenem a dotykem ho vyřadit ze hry. Jelen ovšem nelení a napíná sluch, aby slyšel, odkud se k němu myslivce blíží. (Diváci musí zachovat naprosté ticho, i kdyby pukali smíchem!) A podle toho, co jelen slyší, všelijak uhýbá, mění směr a dělá vše možné, aby se uchránil střetnutí s myslivcem, které znamená jeho smrt. Oba hráči se při hře musí alespoň jednou rukou stále dotýkat okraje stolu.

Balón

Jeden organizátor

(Hra pro dobré organizátory s alespoň základními psychologickými znalostmi.)

Potřeby: nic

Hráči: 6 a víc

Vybereme několik výřečných jedinců a několik rozličných povolání a každému z vybraných přidělíme nějaké povolání.

Příběh: Letíte v balónu a začínáte klesat a klesat a... a musíte někoho vyhodit. Jednotliví hráči pak argumentují, proč by **neměli** být vyhozeni právě oni, ale někdo jiný. Pak se hlasuje (hlasují všichni, i ti co jsou jenom diváci) a někdo je vyhozen. A tak dál až tam zůstane jenom jeden... a ten stejně spadne...

Pozn.: Tato hra se dá hrát dost různě. Tak, jak popsáno výše, když to hrajete s dětmi – každý si vylosuje nějaké povolání, a je to prostě legrace. Pokud to hrajete v podstatě se stejnými pravidly, ale s vysokoškoláky, kde každý obhájí svoje budoucí (případně momentální) povolání a na pozadí pustíte trochu dramatické hudby, tak se z toho stane docela vážná psychologická hra a k legraci pak máme hodně daleko.

Líza Svobodová

Učitel náboženství se ptá dětí: „Proč vzali Marie a Josef s sebou Ježíše, když šli do Jeruzaléma?“ „Asi nesehnali nikoho na hlídání!“

„Proč asi na svatbě v Káni došlo víno?“ Malá Uršula se domnívá: „Protože Ježíš přivedl své učedníky!“

Irenka se hlásí: „Prosím, co dělal Noe celou tu dobu v arše?“ „Myslím, že lovil ryby.“ „A to jenom se dvěma červy?“

Matka se s malým Adámekem vrací pozdě večer domů. Všude je tma, žádné hvězdy, ani měsíc nesvítil. Tu Adámek prohodí: „Mami, Pán Bůh asi začíná šetřit. Dneska ještě ani nerozsvítil!“

Dědeček vypráví Davidkovi o prodání Josefa do Egypta. Druhý den se projeví účinek tohoto výchovného působení.

Davídek navrhuje Haničce: „Víš co, Hani, prodáme babičku a za ty peníze si koupíme bonbóny!“

Teta Mařka je trochu silnější postavy.

Jednoho dne se jí její malá neteř zeptá: „Teto, tebe taky stvořil Pán Bůh?“

„Zajisté, drahoušku,“ odpoví teta.

„Stejně jako mě?“ „Stejně tak.“ Ještě jednou se na ni dlouze podívá a pak mrkne do zrcadla. „Ale dnes už Pán Bůh pracuje mnohem lépe!“

Nedělní škola v Moravči

Byli jsme požádáni o pár slov k nedělní škole a práci s dětmi v moravečském sboru. Co napsat? Děti odcházejí na „nedělní školu“ po třetí písni. Ještě než odejdou, bratr farář s nimi „nafukne“ téma nedělního učení a pak se celý sbor ztiší při slovech modlitby, kterou bratr farář soustředí myšlenky k dětskému příběhu. Nás učitelek a učitelů je v současnosti v Moravči pět – dvě sestry a tři bratři. Každý jsme jiný, lišíme se věkem i schopnostmi (hudební, vyprávěcí, tvořivé), a tak průběh nedělního času s dětmi si každý z nás připravuje po svém. Někdo dává přednost vyprávění a zpívání, jiný dialogu s dětmi, někdo promítá během nedělního učení obrázky a zas jiný využívá tištěných pracovních listů pro NŠ. Výsledkem bývá spousta obrázků, občas i koláží či plakátů. Všichni máme k dispozici Katechetickou přípravu pro NŠ a držíme se témat, jež vycházejí na tu kterou neděli. Kromě toho dostáváme přísun poznámek a obrázků k aktuálnímu tématu nedělního učení od jednoho staršího bratra. Prostě pestrost nápadů a realizací, co a jak s dětmi v nedělní škole, jsou klíčová slova pro naše nedělní učení.

Kdyby se v neděle sešly všechny děti, čítal by jejich počet něco kolem 25, ve věku od 2 do 14 let. Realita je ale taková, že se většinou scházejí tak v počtu 5–16 ratolestí. Pro nás, co s dětmi pracujeme, je tedy vždy velkým dobrodružstvím, pro jak velkou a věkově složenou skupinku program vlastně připravujeme. Stejně překvapení čeká i na našeho bratra faráře, který pravidelně dělá rodinné bohoslužby. Program těchto bohoslužeb je zaměřen více na děti a protože je rád a hojně obsazuje během bohoslužeb do různých rolí, myslím, že jeho schopnost flexibility a improvizace je také vysoká. Každý rok také nacvičuje bratr farář s dětmi vánoční divadlo. Bývá to povedená akce, na které se dokáže sejít i dvacet účinkujících dětí. Vždycky se najdou i ochotní dospělí, kteří rádi pomohou při nacvičování, s vystupováním při divadle či namalováním a přípravou kulís.

Tím ale činnost nás dospělých s dětmi v našem sboru nekončí. V zimě jezdí rodiny s dětmi na týden na zimní dovolenou do Krušných hor a v létě na tábor ke Staňkovskému rybníku. Tábor je plný her, nechybí každodenní duchovní program pro děti ani nedělní bohoslužba v přírodě pod obrovským starým dubem, jemuž se přezdívá Kostel. Děti si zažijí i noční hru. Společné zážitky z těchto pobytů jsou pro nás opravdu cenným pokladem. Za zmínku stojí ještě společné přespávání dětí na faře, spojené s duchovním programem a nějakým výletem do přírody či nějakou jinou akcí (tělocvična, hra po městě, sázení stromků či přespání pod širákem). Přespávání na faře se koná jednou měsíčně nebo po šesti týdnech. Vyvrcholením těchto aktivit je tábor u rybníka Valkounov, jež je sborovým vlastnictvím. Při těchto akcích včetně tábora se otvíráme i dalším dospělým a hlavně dětem, které do sboru pravidelně nechodí či nechodí vůbec. Jedním takovým krásným společným setkáním byla v loňském roce akce nazvaná „Studánka Páně“. Přespávali jsme na faře v Horních Dubenkách a programu se zúčastnilo 20 dětí a 16 dospělých. Děti cestovaly po družinkách z Horních Dubenek až ke Studánce Páně, a to proti proudu času. Začínaly v současnosti a přes

T. G. Masaryka, A. Jiráskova a další osobnosti, jež představovaly časové milníky, pokračovaly až do doby pátera Koniáše a počátku pronásledování nekatolíků. Byly účastny tajné bohoslužby, při které došlo k přepadení a zajetí účastníků tajných bohoslužeb, tedy i dětí. Při cestě časem zase zpět, došlo k propuštění a naše společná děkovačná modlitba za naše předky, kteří nám díky své činnosti a odvaze prošli cestu do dnešních dní, ukončila toto zajímavé putování. Společně strávené chvíle nás dospělých s dětmi v moravečském sboru jsou pro nás opravdu požehnaným časem.

Šárka Nováková

Obrácení Pavla – inspirace z jihlavské nedělký

Příběh v knize Skutků o Pavlově obrácení (Sk 9,1–22) je docela známý, ale také docela záhadný. Protože říct, co se to s Pavlem na cestě do Damašku vlastně stalo, je obtížné. Světlo z nebe, Ježíšův hlas, Pavlova slepota a nakonec radikální obrácení... Při hledání výkladu mě nejvíc oslovily dvě myšlenky profesora P. Pokorného: Pavel si uvědomil

přítomnost někoho, s nímž může spojit svou budoucnost. Otevřít oči a obrátit se od tmy ke světlu znamená žít život s vědomím, že na konci je světlo. Ovšem jak tohle předat skupině dětí mladšího věku s několika předškoláky? Pokusila jsem se o to a zachytila z toho pokusu několik útržků. Třeba vás budou inspirovat.

Jak se Pavlovi „rozsvítilo“ a jak se „rozsvěcuje“ nám

světlo v kostele

vyslání se světlem

světlo v neděлке

svědkové na naší cestě

svědek Pavel

dávat dál svědectví

na konci je světlo

kdo zrovna mně posvětil na cestu

rozsvícená cesta ke světlu

ať vám svítí na vaší cestě

rozsvícený film o Pavlově světlu

Alena Tkadlečková, Jihlava 18. 11. 2012

Den Země v Sázavě

V neděli 21. dubna se ve sboru Českobratrské církve evangelické v Sázavě konalo rozmanité odpoledne ke Dni Země. Jana Gallusová a Ilona Mužátková – sehraný organizační tým – precizně naplánovaly program. Účastnily se ho nejenom rodiny ze sboru, ale i z obce. Naši akci už dobře znají a účastní se jí pravidelně.

Den Země začínal společným obědem z donesených zásob. Už to byl velký kulinářský zážitek. Jedlo se, dokud se nevyzkoušely všechny vzorky. Chuťové pohárky byly v sedmém nebi a to ještě nezačal program. Atmosféru Dne Země doplňovala výstava Hmyzáci, kterou zapůjčila žďárská ZUŠ. Obrázky byly nainstalovány v prostorách kostela a nové stodoly.

Program byl připraven rozmanitě. Na úvod přednesl svou přednášku „Na kole kamkoli“ Marek Drápal, předseda Poradního odboru pro otázky životního prostředí naší církve. Dozvěděli jsme se, že lze na kolech a se čtyřmi malými dětmi dojet až k moři, nebo lze na kolech přestěhovat celou domácnost. Měli jsme oči navrch hlavy. Akční hoši a jejich tátové si mohli zkusit výstup po pivních

basách s horolezeckým jištěním. Někdo padal jako švestka po naskládání šesté bedničky, ale byli takoví borci, co si pod sebe narovnali 13–14 kousků a věž držela jako přibitá. Ostatní pod vedením Katky Erdingerové vyráběli šperky z PET lahví a věřte, že vzniklo mnoho pěkných kousků. Děti si průběžně mohly projít terénní hru, na kterou je vypouštěla Jana Gallusová, a na hřišti zkusit své svaly při hodu polenem. Ilonka Mužátková ml. měla nachystané tři velikosti polen pro dětskou, dámskou a mužskou kategorii. Padaly neuvěřitelné rekordy.

Odpoledne ke Dni Země je ve sboru velice oblíbeným dnem. Právě svou pestrostí zaručuje, že se nikdo nenudí. Rozpětí je vždy široké. Od uměleckého tvoření, až po adrenalinové aktivity. I počasí bylo nádherné, takže celý den neměl chybu.

Dana Tichá

Den rodiny 2013

Letošní již tradiční den rodiny se konal ve Velkém Meziříčí. V úvodu jsme si vyslechli pobožnost pana faráře Pavla Janošíka na téma lhaní. Dozvěděli jsme se, jak moc je důležité umět správně zacházet se slovy, protože to, co o druhých říkáme, má velkou váhu. Naše slova mohou pohladit i zranit.

Na pobožnost navázala velmi zajímavá a poutavá přednáška paní Mgr. Marie Linhartové s názvem „Když děti lžou...“ Ve stanoveném čase jsme se věnovali nejen lhaní dětí, ale zamýšleli jsme se i nad tím, jak u dětí posílit sebedůvědu, jak je správně připravit do světa. Pro představu uvádím pár myšlenek:

- Lež je to, když využívám situaci jen ve svůj prospěch, jinak je to úhel pohledu.
- Návrh na soužití: „Řekni mi pravdu. A jestli to nejde, neodpovídej.“
- Učme je sebekontroly, mají odpovědnost za svá slova.
- Učme děti reflektovat – zastavit se a dívat se, co se stalo, aby si uvědomily, co řekly.
- Máme být průvodci svých dětí.
- Základní je: být opravdoví, čitelní, vědět, co chceme.
- Připravit děti do světa znamená: otvírat jim obzory, učit je rozumět svému okolí, dávat a přijímat lásku, být soucitní.

Prostě paní Linhartová nás uměla zaujmout i obohatit. Díky jí za to.

Pro děti byl souběžně připraven program na nedalekém hřišti. Mohly si opět vyzkoušet svou zručnost při zonglování, hrátkách s míčky, švihadly či kruhy. Také nechyběly společné hry a soutěže. Velkou zábavou se stalo společné přetahování.

Po výborném obědě a nezbytné kávě následovalo loutkové divadlo, které si pro nás připravil pan Mgr. Jan Hrubec. S ohledem na věk přítomných dětí jsme shlédli pohádku Aladinova lampa, po níž se děti mohly osobně seznámit s loutkami a celou scénou.

Poslední program se odehrával na zdejší krásné zahradě, kde jsme hráli kuličky. Soutěžilo se v různých věkových kategoriích a tato soutěž strhla jak děti, tak i dospělé. Neodradil nás ani déšť, který se spustil. Děti dostaly na své kuličky krásné pytlíčky a bylo na nich vidět, že mají v plánu doma trénovat na další turnaj.

Myslím si, že jsme společně prožili krásný čas a určitě se budeme těšit na další společně prožité chvíle.

Hana Valentová, Jihlava

Tábor Bratra Kálefa ²⁰¹³ v Křídlech

Co bude letos Bratr Kálef dělat o prázdninách? Sběrání mušliček v moři? Pěší přechod Hindúkuše? No, ještě pořádně neví. Ale o jednom má jasno – na táborech rozhodně chybět nebude!

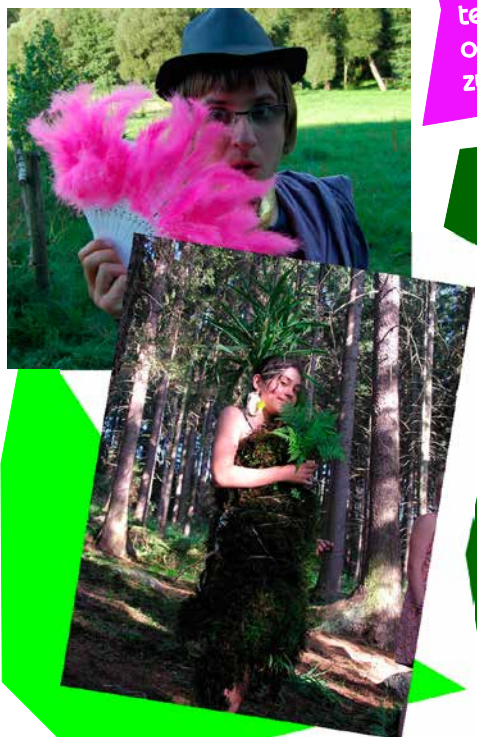

bratr-kalef.evangnet.cz
facebook.com/bratrkalef

Co ho tam tak táhne? A jak takový tábor vůbec probíhá? Kroniky z minulých let a další info na internetu!

A co se na tom letošním, sedmnáctém ročníku bude dít? No, Kálef toho moc prozradit nemůže. Ale alespoň toto: běh pro mladší má velmi zajímavé datum svého začátku, nemyslíte? Co se jen stalo, jen pár let dozadu...? A ti starší? No, letos žádná budoucnost, letos žádná záchrana planety. Tentokrát si půjdeme pinit svůj vlastní „American dream”.
Co všechno se z toho ale vyklube, to už zjistěte na vlastní kůži!

Tak tedy v červenci na noční hlídce, v tee-pee, ve frontě na oběd nebo při čištění zubů nashle!

1. běh: **6. 7. – 14. 7. 2013**
od 1. dokončené třídy do 13 let
cena: 1700 Kč
kontakt: Jan Keřkovský
tel.: 739 244 603
email: jan.kerkovsky@tiscali.cz

2. běh: **23. 7. – 4. 8. 2013**
pro mládež od 13 do 16 let
cena: 1900 Kč
kontakt: Mirek Korbička
tel.: 725 915 271
email: korbička@atlas.cz

přihláška
na další
straně!

Přihláška na stanový tábor Bratra Kálefa

www.bratr-kalef.evangnet.cz

Přihláška na tábor (zakřížkujte):

běh pro mladší
(od 1. dokončené třídy do 13 let)
6. 7. až 14. 7. 2013
hlavní vedoucí: Jan Keřkovský

běh pro starší
(od 13 do 16 let)
23. 7. až 4. 8. 2013
hlavní vedoucí: Mirek Korbička

Účastník (údaje uvedené v této přihlášce slouží pouze pro potřeby našeho tábora):

Jméno a příjmení: .....

Rodné číslo: .....

Adresa: ..... **PSČ** .....

Telefon: ..... **e-mail:** .....

Zdravotní pojišťovna: .....

Úrazové pojištění: má nemá **číslo pojistky:** .....

Pokud nebudete v době tábora na uvedené adrese, uveďte prosím nějaký kontakt, kde budete k zastížení, případně na koho se (bude-li to nutné) máme obrátit:

Prohlašuji, že mé dítě: *umí plavat* *neumí dobře plavat* *neumí vůbec plavat*

Zdravotní omezení, či dieta dítěte, o kterých bychom měli vědět před zahájením tábora:

Hrazení táborových poplatků (převodem nebo složenkou, nejpozději do 1. 7. 2013):

běh pro mladší:

1700,- Kč

Bratr Kálef, GE Capital Bank Žďár nad Sázavou
č. ú.: **4250202754/0600**
zpráva pro příjemce: **vaše příjmení a 1415**

běh pro starší:

1900,- Kč

Bratr Kálef, GE Capital Bank Žďár nad Sázavou
č. ú.: **4250202754/0600**
zpráva pro příjemce: **vaše příjmení a 02**

Pokud nebudete moci z jakéhokoliv důvodu částku uhradit předem, dejte vědět hlavním vedoucím. Peníze můžete v hotovosti přivést až při zahájení tábora. Budete-li potřebovat vystavit potvrzení o účasti dítěte na táboře (například pro zaměstnavatele), případně vypsát fakturu, sdělte to předem. Každý sponzorský příspěvek či dar je vřele vítán.

Souhlasím s tím, že případné zbylé finanční prostředky z poplatku za tábor budou využity ve prospěch nákupu a oprav táborového vybavení Bratra Kálefa.

Souhlasím s tím, že fotky a audiovizuální materiály pořízené během průběhu tábora mohou být použity pro prezentační účely Bratra Kálefa.

Datum: .....

.....
(podpis rodičů, zákonného zástupce)

Vyplněnou přihlášku zašlete do 20. 6. 2013 hlavním vedoucím:

Jan Keřkovský

Vrchlického 1, Jihlava, 586 01
email: jan.kerkovsky@evangnet.cz, tel. 739 244 603

Miroslav Korbička

Žďárská 84, Nové Město na Moravě, 592 31
email: korbička@atlas.cz, tel.: 725 915 271

Víkend

ještě lahodnější než ten první!

Jaký má vlastně konfirmační víkend smysl? Máme sebou prásknout na sedačku, dělat, že přemýšlíme o bibli, přemýšlet o tom, jak jsme pěkně přežili návštěvu pana L. Ballona? Ale konfirmační víkend je přeci časový prostor pro vše, co jsme během těch hektických konfirmačních setkání zažili, ale je to také o nových a zajímavých tématech. Ovšem... někde se můžete zdržet a nestihnete další akce, které jste si naplánovali, a jedna věc vyruší druhou a nastane zmatek, asi podobný, jako když jsme šli ven... Není jednodušší skloubit vše dohromady? Docházím takto k myšlence, že ideální místo, kde můžete strávit svůj vysněný konfirmační víkend, je luxusní hotel! Jen si to představte... Žádná zima v podkroví, žádné tvrdé a mnohdy zničené postele, ale krásně vyčištěné věci, měkká postel a teplo skoro až moc. Žádné vaření z toho, co je, a krájení toho, co maminky napekly, ale luxusní švédské stoly. Tím bych ovšem nechtěla říci, že na tomto víkendu v Hradišti bylo něco špatného, to určitě ne, ale mělo to prostě takzvané „svoje kouzlo“. Vždy, když jsme o půl osmé

vstali z postelí, udělali jsme ranní hygienu a těšili jsme se na snídani, byli jsme rádi, že jsme se probudili do druhého dne a mohli si užívat například zajímavou přenášku pana Ballona a také kaplana v pardubické věznici, pana Ženatého. Nebo také chodit do kostela (spolu se 40 lidmi) a poslouchat Tomášovy řeči o tom, jak se máme v kostele tvářit. Také jsme měli tu možnost kouknout se na krásný film. A poslouchat sice trochu vyčerpávající, ale jinak velice srandovní smích, který se asi o půl jedné v noci ozýval od kluků ze dveří. No posuďte sami, nelíbil by se vám takový víkend? – Mně tedy ano. Chutnala mi drtivá většina jídel a tímto děkuji – myslím si, že za nás všechny – Markétě Slámové, která nám ty vynikající laskominy připravovala: „DĚKUJEME!“ Náš konfirmační víkend jsme si prostě užili naplno a se vším všudy – s buchtami od babičky, se šálekem kávy, ... A už teď se těšíme na další takový víkend a na všechno, co nám přinese.

Anna Pechová, Pikárec (Nové Město na Moravě)

SKIdny horácké mládeže v Daňkovicích

Znáte ty „velmi originální“ reportáže ve zprávách, plné dětí radujících se ze sněhové nadílky? Reportér se snaží nasadit sněhulákovi mrkev jako nos, děti se koulují, jezdí na saních a nejdůležitější zprávou je, že děti sních milují. V horáckém seniorátu tyto zimní radovánky nejsou jen doménou dětí. SOM totiž usoudil, že i mládež v sobě ukrývá kus dítěte, a toto je třeba podpořit ☺.

V lednu tak proběhl první ročník akce nazvané SKIdny. Víkend v Daňkovicích plných sněhu si nenechalo ujít 25 lidí nejen z našeho seniorátu. Nejsilnější výprava dorazila z Třebíče ☺.

Chodba daňkovické fary se zaplnila lyžemi, saněmi, klouzáky a velkou specialitou – sněžnicemi. Za to patří dík sboru v Horní Krupé a Hugovi, který je statečně na zádech vlakem přivezl. Pro mnohé to byla první možnost v životě zkusit si, co jsou sněžnice a jak se na nich dá vyrazit na výlet. A komu už sněžnice byly málo, vzal sáně a hurá na Buchtův kopec. Kdo neviděl, neuvěří, jak osmero saní dokáže sviššet z kopce jeden a půl kilometru!

No a ti největší sportovci se vydali na běžkách prozkoumat okolí. Bylo to trochu „dobrodružo“, neboť nadílka sněhu nebyla závratná a někdy jsme sváděli boj s trávou nebo hrou-

dami. Ale i tak jsme zjistili, že okolí Sněžného je opravdu krásné. A i když naše lyžařské schopnosti nejsou vždy vhodné k reprezentaci, jsou alespoň pro pobavení ostatních. Mimochodem, pro dva oslíky, kteří se k nám připojili asi na kilometr cesty, to musela být zábava taky. Ale abychom jenom netrýznili naše těla, dozvěděli jsme se více o hnutí skinheads, pustili jsme si film Život Briana,

zahráli několik vypečených her a především založili tradici půlnočního vaření polívky na sobotní oběd, jejímž základním předpokladem je velká spousta mrkve.

Zjistili jsme, že i zima má své krásy, a tak již teď sledujeme předpověď počasí na leden 2014, zda toho sněhu bude alespoň o trochu více ☺.

Miki Erdinger, Sněžné-Sázava-Žďár

Seniorátní setkání horácké mládeže

Seniorátní setkání se uskutečnilo o víkendu 3.–5. 5. 2013 v Horní Krupé.

Hlavním tématem bylo:

„Za mříží, před mříží, kde já to mám stát?“

Všechno to začalo v pátek, kdy jsme se všichni začali sjíždět. Protože jsme se někteří

neznali, hráli jsme na úvod seznamovací hry – tzv. Áronovy radovánky. Nechybělo ani tradiční půlnoční vaření polívky.

V sobotu dopoledne nás navštívil bývalý vězeň pan Ludvík Ballon, který nám řekl některé zajímavé věci o pobytu ve vězení. Po společném obědě jsme si zahráli fotbal a jiné hry – tzv. Matějovy radovánky.

Druhý přednášející byl vězeňský kaplan Bob Hašlerka. Ten nám povyprávěl o svobodě a o ženské věznicí.

V sobotu večer byly na programu hra s vejci a „bojovka“, kterou připravil SOM. Po ní jsme byli docela unavení a rychle jsme usnuli.

V neděli jsme naše setkání zakončili dětskými bohoslužbami, které vedl Dan Matějka. Po nich jsme se všichni spokojeně rozjeli domů.

Doufáme, že se všem setkání moc líbilo.

*Petra Zelená, Ondřej Zelený,
Daňkovice*

Posekej a pohrab si svou louku podruhé

Před rokem, na začátku července, vzali táboroví vedoucí a jejich kamarádi do rukou hrábě a strávili pár dní očistou chráněných podmáčených luk u Nového Jimramova. Akce to byla vydařená – parádní začátek prázdnin, spaní pod širákem a nějaké peníze do táborového rozpočtu navíc.

Letos se na to chystáme opět. Sdružení Krajina (které se o takové louky po celé Vysočině stará) nám totiž zase tuto práci nabídlo. Ještě není jisté kde a kdy přesně, ale někdy v létě si pár dní na nějaké louce rozhodně užijeme.

Pokud byste nám s hrabáním chtěli pomoci, určitě se ozvěte. Ať už na celou akci (asi 3 dny), nebo jen na chvíli, rádi pomoc přivítáme. Termíny a bližší informace zveřejníme na našem webu a facebookových stránkách hned, jak budeme vědět víc.

Jakub Liška, BK

Pomozte s organizací oslav Bible kralické!

V letošním roce slavíme 400 let Bible kralické, o víkendu od 13. do 15. září 2013 se bude v Kralicích nad Oslavou konat při této příležitosti velké setkání.

Součástí programu bude i program pro děti a jeho organizátoři potřebují pomocníky. Jednalo by se o pomoc při zajištění „velké“ tematické bojovky z Kralic do Náměstí nad Oslavou, při zajištění výtvarné dílny a dalších aktivit. Program pro děti bude probíhat v sobotu 14. září 2013 mezi 9.30 a 15.30. Většinou by bylo možné se zapojit až těsně před začátkem programu. Pomocníci manželů Lavických, kteří připravují velkou bojovku, by se měli sejít už v pátek večer na faře ve Vilémovicích (přenocování zajištěno). Přípravný výbor hledá dobrovolníky i k zajištění akce jako takové.

Pokud byste měli chuť pomoci a zároveň se zúčastnit rozmanitého programu, napište na e-mailovou adresu:

ortova@jabok.cz, nejlépe do konce června. Samozřejmě ráda zodpovím všechny případné dotazy.

Bližší informace budou postupně umístěny na webech www.bible-kralicka.cz nebo www.nase-reformace.cz.

Marie Ortová, koordinátorka programu pro děti

PODPOŘIL

Kraj Vysočina

TÉMA: ŽIVOTEM

LESEM
LETNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

KDY: 25. - 31. SRPNA
KDE: BLAŽKOV
VĚK: 14-19 LET
CENA: 1500 Kč

TÝDEN
PRÁZDNIN NAPLNO!

TVOŘIVÉ DÍLNY, AKČNÍ HRY,
HUDBA, SPORT, SPOLEČENSTVÍ

WWW.EMBS.CZ

SEM

Nedělka 2013/2014 – začínáme Desaterem

Obrácení Pavla – inspirace z jihlavské nedělky

Seniorátní setkání horácké mládeže v Horní Krupě

Pozvánka na Seniorátní setkání učitelů nedělní školy

Posekej a pohrab si svou louku podruhé...

Pomozte s organizací oslav Bible kralické!

Pozvánka na letní tábory Bratra Kálefa

SKldny horácké mládeže v Daňkovicích

Zpráva z Valné hromady Bratra Kálefa

Víkend ještě lahodnější než ten první!

Desatero v jihlavském „Nábu“

Nedělní škola v Moravči

Pozvánka na LeSem

Den Země v Sázavě

Den rodiny 2013

Pětiminutovky

Desatero

facebook.com/bratrkalef

bratr-kalef.evangnet.cz

Zpravodaj pro práci s dětmi vydává Bratr Kálef.

adresa: Bratr Kálef, Vrchlického 1, Jihlava, 586 01 • IČ: 488 98 937

kalef@evangnet.cz • bankovní spojení: 4250202754/0600

šéfredaktorka: Ruth Šormová • grafický návrh a sazba: TFSoft • tisk: Tiskárna Osík • náklad: 500 kusů